

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-221/11

Priština,

30. oktobar 2012. godine

U postupku

L.Ž.

Podnosilac zahteva/Žalilac

protiv

I.T.

Tužena strana/Tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu Anne Kerber, predsedavajući sudija, Elka Filcheva-Ermenkova i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije Kosovske agencije za imovinu KPCC/D/A/108/2011 (spis predmeta upisan u KAI pod brojevima: KPA47326, KPA47327 i KPA47328), od dana 30. oktobra 2012. godine, nakon zasedanja održanog dana 30. oktobra 2012. godine, donosi sledeće:

PRESUDA

1. Žalbe uložene od strane L.Ž., dana 18. novembra 2011. godine, upisane pod brojevima GSK-KPA-A-221, GSK-KPA-A-222/11 i GSK-KPA-A-223/11, spojene su jedinstvenom predmetu upisanom pod brojem GSK-KPA-A-221/11.
2. Odbijaju se kao neosnovane žalbe uložene od strane L.Ž., od dana 18. novembra 2011. godine.
3. Potvrđuje se odluka Komisije Kosovske agencije za imovinu KPCC/D/A/108/2011 u delu koji se odnosi na predmete upisane u KAI pod brojevima KPA47326, KPA47327 i KPA47328.
4. Troškove postupka određene u iznosu od € 60 (šezdeset) snosiće žalilac, L.Ž., te isti trebaju biti plaćeni kosovskom budžetu u roku od 90 (devedeset) dana od uručjenja presude inače će doći do prisilnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 30. novembra 2007. godine, L.Ž. je u ime strica njenog oca, podnela 3 (tri) imovinska zahteva u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojima je potraživala svojinsko pravo nad nekoliko parcela i ponovni posed istih. Ona je objasnila da su ove parcele upisane na ime P.V.P., strica njenog oca, te i da ona ne zna ko koristi ove imovine i da li su zauzete.

U prilogu njenom zahtevu, podnosilac zahteva je dostavio KAI sledeće dokumente:

- Lična karta, izdata 12. marta 1995. godine od strane Opštine Dečane;
- Posedovni list br. 193, izdat dana 22. novembra 2007. godine od strane Katastarske uprave za nepokretnu imovinu Republičkog geodetskog organa Republike Srbije za Opštinu Peć, katastarska zona Vitomirica;
- Izvod iz matične knjige umrlih izdat dana 16. februara 2011. godine, od strane Ministarstva unutrašnjih poslova i Javne uprave Republike Crne Gore, koji pokazuje da he B.L.P. preminuo dana 15. januara 1979. godine u Beranima;

- Izvod iz matične knjige umrlih P.V.P., izdat dana 22. februara 2011. godine u Kragujevcu, koji pokazuje da je isti preminuo dana 1. oktobra 1975. godine u Vitimirici.

Posedovni list br. 193, dostavljen od strane podnosioca zahteva utvrđuje da je P.P. bio vlasnik predmetnih parcela, koje se nalaze u Opštini Peć, katastarska zona Vitimirica:

Broj Žalbenog veća KAI i broj KAI spisa predmeta	Podaci u vezi predmetnih parcela
GSK-KPA-A-221/11 KPA47326	Katastarska parcela br. 690, na mestu zvanom "Vitimirica", njiva IV klase, u površini od 0.66.55 ha;
GSK-KPA-A-222/11 KPA47327	Katastarska parcela br. 692, na mestu zvanom "Vitimirica", njiva IV klase, u površini od 0. 07. 44 ha;
GSK-KPA-A-223/11 KPA47328	Katastarska parcela br. 697/2, na mestu zvanom "Vitimirica", njiva III klase, u površini od 1. 27. 28 ha

Međutim, na osnovu izveštaja o verifikaciji KAI od dana 27. jula 2010. godine, ovaj posedovni list nije verifikovan. Umesto toga, službenici KAI su našli UNMIK posedovni list br. 193 od dana 21. oktobra 2008. godine, koji pokazuje da su predmetne parcele upisane na ime X.T. [Đ.T.].

Ekipa za obaveštenje KAI je otišla na mestu na kome su se parcele navodno nalazile i postavila znak koji je indicirao da je imovina predmet zahteva te i da zainteresovane stranke trebaju podneti odgovor u roku od 30 dana. Objavljivanje predmetne parcele je obavljeno dana 26. juna 2009. godine, obaveštenje dana 19. novembra 2009. Godine, sem za zahtev KPA47327, koji se odnosi na parcelu 692, za koju je dana 17. novembra 2009. godine obavljeno obaveštenje.

I.T. je odgovorila na zahtev, gde je navela da je njen suprug bio vlasnik ovih nepokretnih imovina te i da je on kupio imovinu već u 1970. godini.

U prilogu njenom zahtevu, ona je predstavila KAI sledeća dokumenta:

- Njenu ličnu kartu, izdatu od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Kosova, dana 14. Novembra 2009. godine;
- Kupoprodajni ugovor, od dana 20. decembra 1997. godine, zaključen između H.C. kao prodavca, i Đ.T. kao kupca, overen pred Opštinskim sudom u Peći Vr.6005/01, dana 15. oktobra 2001. godine;
- Punomoćje H.C., overeno pred Opštinskim sudom u Sarajevu Vr. br. 4467/1997, dana 12. novembra 1997. godine; i
- Certifikat o pravima na nepokretnu imovinu UL-71611015-00193, izdat od strane Katastarske uprave u Peći, dana 20. jula 2010. godine.

Na osnovu izveštaja o verifikaciji od dana 27. januara 2011. godine, verifikovana su sva ova dokumenta.

Komisija Kosovske agencije za imovinu (KKAI), u odnosu na parcele u predmetu, je odlukom KPCC/D/A/108/2011, od dana 13. maja 2011. godine, odbacila zahteve L.Ž., pošto ista nije predstavila valjano punomoćje da zastupa strica njenog oca u svojstvu nosioca imovinskog prava te i zbog toga što ona nije bila član domaćinstva koji bi imao pravo da podnese zahtev, kao što je predviđeno odredbom člana 5.1 UNMIK Administrativnog naređenja 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-79.

Dana 20. oktobra 2011. godine, odluka je uručena podnosiocu zahteva dok je žalba uručena tuženoj strani dana 16. novembra 2011. godine.

Dana 18. novembra 2011. godine, L.Ž. (u daljem tekstu: žalilac) je uložila žalbu Vrhovnom sudu, kojom je napala odluku KKAI na osnovu pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i na osnovu bitne povrede proceduralnog i materijalnog prava. Ona je zahtevala da se odluka na koju je uložena žalba poništi i njena žalba prihvati kao osnovana, i time potvrdi njena svojina nad katastarskim parcelama u zahtevu.

I njenoj žalbu, ona izjavljuje da je svojina nad predmetnim parcelama koje je ona potraživala u zahtevu pripadala stricu njenog oca P.P., onda se svojina prenela njenog dedu L.P., onda se svojina prenela na njenog oca B.P., njenog strica i njenu tetku. Oni su godinama koristili imovinu. Dalje, ona je izjavila da nakon smrti njenog oca B.P., dana 15. januara 1979. godine, ona bi sada trebala imati svojinu nad tom imovinom koju niko ne može oduzeti od nje. Dok su oni bili živi, njeni prethodnici su koristili imovinu. Podnosilac zahteva dalje navodi da su navodi tužene strane protivurečni, da navodni prodavac H.C. nikada nije bio vlasnik imovine te i da je ovo tipičan slučaj prevarenog prenosa i lažnog ugovora.

Tužena strana (u daljem tekstu: tuženik) nije odgovorila.

Pravno obrazloženje:

Spajanje žalbi:

Vrhovni sud je spojio zahteve.

Član 13. 4 UNMIK Uredbe 2006/50, zamenjene Zakonom br. 03/L-079 o Rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu predviđa da Vrhovni sud može da odluči o spajanju žalbi kada je takvo spajanje izvršila Komisija u skladu sa članom 11. 3 (a) ove Uredbe. Ovaj deo omogućava Komisiji da spoji zahteve i kako bi odlučila i donela odluke kada su u pitanju ista pravna pitanja i dokazi.

Odredbe Zakona o parničnom postupku su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem Vrhovnog suda Kosova na osnovu člana 12. 2 UNMIK Uredbe 2006/50, zamenjene Zakonom br. 03/L-079, i člana 408.1 u vezi sa članom 193 Zakona br. 03/L006 o Parničnom postupku, koji predviđa mogućnost spajanja svih žalbi putem sudskog rešenja kao bi to spajanje doprinelo efikasnost postupka.

U tekstu žalbi uložениh od strane žalioca, Vrhovni sud nalazi da su sem različitih brojeva predmeta koji se odnose na uložene žalbe, čitav činjenični i pravni osnov, kao i pitanje dokaza je u potpunosti isto u sva 3 (tri) predmeta. Jedino parcele koje su pitanje imovinskog prava, koje se potražuju u svakom predmetu, su različite. Žalbe su zasnovane na izuzetno istoj izjavi i na istoj dokumentaciji. Dalje, grupna odluka Komisije na koju je uložena žalba je isto.

Žalbe upisane pod brojevima GSK-KPA-A-221/11, GSK-KPA-A- 222/11 i GSK-KPA-A- 223/11, su spojene u jedinstvenom predmetu upisanom pod brojem GSK-KPA-A-221/11.

O žalbi:

Vrhovni sud Kosova je ispitao odluku na koju je uložena žalba na osnovu člana 194 ZPP i nakon ocenjivanja izjava u žalbi nalazi:

Žalba je dozvoljena pošto je ista uložena u vremenskom roku predviđenom članom 12.1 UNMIK Uredbe br. 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, koji predviđa da stranke mogu uložiti žalbu na odluku Komisije Kosovske agencije za imovinu u roku od (30) trideset dana od dana obaveštenja stranke u vezi odluke. Ovo iz

razloga što je odluka uručena žalioocu dana 20. oktobra 2011. godine, te je isti uložio žalbu dana 18. novembra 2011. godine.

Međutim, žalba je neosnovana iz nekoliko razloga.

Zahtev ne spada u sklopu nadležnosti KKAI/Žalbenog veća KAI. U smislu člana 3.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, podnosilac zahteva ima pravo da zahteva od Komisije ponovni posed imovine u zahtevu ako podnosilac zahteva ne samo dokaže pravo nad imovinom već i da on/ona nije u stanju da uživa to pravo iz razloga okolnosti direktno povezanih ili koji rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio na Kosovu između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine. Na osnovu ove pravne odredbe, nadležnost KKAI je ograničena na imovinske zahteve koji su direktno povezani ili rezultiraju iz oružanog sukoba. Žalbeno veće KAI treba *ex officio* oceniti svoju nadležnost.

Na osnovu predstavljenih dokaza i činjenica, žalilac nije dokazao da je imovina izgubljena zbog okolnosti sukoba te ne može uživati svoja prava zbog istih okolnosti. Podnosilac zahteva je rođen 1965. godine u Berane, Crna Gora. Dokumenti dostavljeni od strane žaliooca pokazuju da je njen otac preminuo u 1979. godini u Crnoj Gori. Stric njenog oca je preminuo 1975 u Vitimirici. Nema indikacija da je porodica podnosioca zahteva napustila Kosovo zbog oružanog sukoba i/ili je parcela zauzeta jedino tokom ili ubrzo nakon oružanog sukoba na Kosovu. Prema tome, sud ne nalazi da je ovoj predmet, direktno ili čak indirektno, povezan sa oružanim sukobom. Shodno tome, predmet ne spada u okviru nadležnosti KKAI/Žalbenog veća KAI, te prema tome KKAI je pravilno delovala odbacivanjem zahteva.

Sud želi dodati da se slaže sa pravnim ocenjivanjem KKAI povodom potrebe punomoćja. Žalilac, koji nije član domaćinstva u smislu člana 5.1 UNMIK Administrativnog naređenja 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-79, nije mogao dokazati da je ona bila vlasnik imovine u zahtevu. Dostavljeni posedovni list br. 193 – koji KAI nije mogla verifikovati – pokazuje da su parcele bile upisane na ime P.P.. Sud i KKAI se ne mogu osloniti na izjave žaliooca. Prema tome, žalioocu je bilo potrebno punomoćje od bilo kojeg člana domaćinstva pokojnog nosioca imovinskog prava ili (dokaz) da je ona njegov naslednik. Pošto se žalilac žali da nikada nije bila obavještena da bi nedoslednost između njenog imena i imena nosioca imovinskog prava predstavilo problem, Sud želi naznačiti sledeće: razlika imena je jedino indicirala da žalilac nije član domaćinstva nosioca imovinskog prava. Te stoga, ona je trebala dostaviti KAI punomoćje bilo kojeg člana domaćinstva nosioca imovinskog prava ili njegovih naslednika (što nije mogla) ili dokaže da je ona nasledila imovinu (što nije mogla pošto ista nije zasnovala ostavinski postupak).

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 Administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-079, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom. Međutim, isti izuzeci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom. Prema tome, standardna tarifa sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksi koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

- Tarifa sudske takse za ulaganje žalbe (član 10.11 AU 2008/2): 30 €;
- Tarife sudske takse za donošenje presude – odbacivanje zahteva (10.21, 10.12, 10.15 i 10.1 mutatis mutandis AN 2008/2), uzimajući u obzir da se vrednost imovine u predmetu može oceniti u iznosu od € 20.000: € 30 (€ 50 + 0,5% of € 30.000 ne više od € 30).

Ove sudske troškove će snositi žalilac pošto je isti izgubio slučaj. U smislu člana 46 Zakona o sudskim taksama, kada je osoba sa prebivalištem u inostranstvu obavezna da plati kaznu, završni rok za uplatu nije kraći od 30 (trideset) dana a ni duži od 90 (devedeset) dana. Sud određuje vremenski rok od 90 (devedeset) dana. Član 47. stav 3. predviđa da u slučaju da stranka ne plati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, ista će trebati da plati novčanu kaznu u iznosu od 50% od iznosa kazne. U slučaju da stranka ne isplati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, sprovedeće se prisilno izvršenje.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079, ova presuda je konačna i primenljiva i ne može biti osporena korišćenjem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Pošto predmet ne spada u sklopu nadležnosti KKAI/Žalbenog veća KAI, ova odluka ne prejudicira pravo žalioaca da traži potvrđivanje njenog imovinskog prava pred nadležnim lokalnim organom.

Anne Kerber, EULEX predsedavajući sudija

Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar